

REDACTIA:

și
ADMINISTRAȚIA:
Batthyányi utca Nr. 2

Articoli și corespondențe pentru publicare se trimit redacțiunii.

Concurese, inserțiuni precum și taxele de abonament se trimit Administrațiunii tipografiei diecezane.

BISERICA ȘI ȘCOALA

FOAIE BISERICESCĂ-ȘCOLASTICĂ, LITERARĂ ȘI ECONOMICĂ.

APARE ODATĂ ÎN SĂPTĂMÂNĂ: DUMINECA.

PREȚUL
ABONAMENTULUI:
PENTRU
AUSTRO-UNGARIA:
Pe un an: 10 cor.
Pe 1/2 an: 5 cor.PENTRU ROMÂNIA ȘI
STRĂINĂTATE:
Pe un an 14 franci.
Pe 1/2 an 7 franci.Telefon pentru oraș și
comitat Nr. 266.

Nr. 3740/1907.

Aviz!

Se aduce la cunoștința Onoratului Public interesat, că ridicându-se în piața Aradului în timpul din urmă prețurile tuturor articlilor de menaj, Consistorul s'a simțit necesitat a **urcă dela 400 cor., la 500 coroane taxele de întreținere a elevelor școlii noastre civile de fete**, din loc, pentru anul școlar 1907/8. Aceasta urcare e necesară cu atât mai vârtos, cu cât Consistorul nu are buget pentru provederea deficitului provenit din scumpetea dominantă.

Totodată se aduce la cunoștința Onoratului Public, că **inscrierile la școala de sub întreținere se vor face în zilele de 13/26—18/31 August a. c.**

Arad, din ședința consistorială ținută la 9/22 August 1907.

Consistorul eparhial rom. ort. din Arad.

Indolență?

... magis amica veritas.

În viața noastră socială sunt multe neajunsurile, neajunsuri pe cari nu odată le-am relevat; căci scopul și rolul pressei este, de a arăta și de a reveni piedecilor, cari sunt de a se înlătura din calea progresului.

Și am avut fericirea, ca în cursul actualei luni August să vedem ridicându-se cu bărbăție și conștiință din șirul opiniei publice române din orașul și cercul nostru dorința, dusă la împlinire faptică, de a reactiva »Asociațiunea Națională Aradană«, care încetase de un timp încoace de a da semne de viață.

Am salutat atunci cu bucurie acel fenomen de energie, manifestat de jos în sus, în societatea noastră aradană, în credința, că el răspunde unei ambițiuni nobile și legitime, unei trebuințe firești chiar, trebuință de ordin social în special și cultural general.

Sub aceste auspicii și în aceste condiții opionate și socotite de avantajoase și progresite,

pentru un centru de activitate însemnată în viața poporului nostru, cum este Aradul, — am așteptat, ca eveniment artistic, de care tot în această lună August eră să aibă parte orașul nostru, societatea noastră, două reprezentațiuni teatrale ale d-lui Z. Bârsan.

Teatru românesc, la »Casa Națională«, — nu e ceva atrăgător?

Cu artiști, nu cu diletanți (ca acum câți-va ani cu diletanți dintre meseriași la »Crucea albă«, cu succes!), cu Zaharie Bârsan apostolul artei dramatice la noi, nu pasionează?

Răspunsul dat de publicul nostru a fost la amândouă întrebările:

— Nu.

Și acest »nu« s'a potrivit pentru amândouă reprezentațiunile, cu cari artistul a voit să edifice sufletele, să dezvolte simțirea publicului nostru.

S'a remarcat la reprezentațiuni, ca element precumpănitor, care dorește, simte nevoia teatrului românesc și știe să se însufletească pentru artă și interpretorii iscusiți ai ei, elementul meseriașilor.

Ne vom întrebă dar, — în silințele noastre în munca noastră pentru înaintarea culturală, unde este sprijinul, unde este temelială?

Ce face inteligența?

Preferă balurile și concertele diletantice, în care se... disting fețe »din familie«, — ori...?

Ori cât de îngrijitoare, descuragiatoare concluzii ar urma din cele premise, credem că nu suntem ajunși în pragul anihilării morale sufletești.

Vedem, ce e drept, și privim cu nedumerire indolența generală ce se manifestă la noi pe cele mai multe terene, unde inițiativa privată ar trebui să caute a servi binele obștesc, să caute a întruni elementele capabile de însufletește pentru lucruri ideale; ar trebui să se facă jertfe chiar, în conștiința înaltelor datorii morale ce le avem cu toții și pentru alte lucruri decât cele d'alde cele trecătoare, asigurătoare nu de grupări îndrumătoare la cuceriri ideale, ci la tovarășii de interese, cari eschid idealismul și îl fac neînțeleș, deschizând drum larg dezastrului indolenței, care distruge orice îndemn de înaintare.

...Poate că sub impresia unor momente recente mi-s'au cristalizat sub condei ideile aci expuse.

Poate să greșesc, poate să fie altele motivele de... indolență ce socotesc a fi constatată la societatea noastră restrânsă în raport cu nevoile mari culturale ale noastre?

Ori motivele, să nu zicem »de indolență«, ci, de absentare dela manifestațiunile de ordin superior intelectual și artistic, pentru cari cei aleși cheltuiesc carieră, liniște și viața chiar, — sunt întemeiate în neînțelegerea rosturilor culturai în general și în special a artei?

Ori care ar fi alternativa, dintre indolență și neînțelegere, viitorul altceva așteaptă dela voi!

S. Secula.

Cauza viciului și a vârtuții; concluzii pentru școală.

Ceeace face ca mișcările voluntare ale omului — ca toate ființele — dela început să ia o direcție hotărâtă, este îmboldirea sau impulsivitatea venită dela instinctul conzervării individuale. Acea îmboldire face d. e. pe pruncul mic să-și miște capul într-o parte sau alta, căutând cu gura după pieptul mamei, ca să-și ia de acolo hrana trebuincioasă; aceea îmboldire face pe copil să se supună întru toate voiei părinților, ascultând și împlinind ordinațiunile lor, căci știe, că aceia îl apără de primejdii, și că aceia îi dau hrană și îmbrăcăminte, căldură și celelalte trebuincioase pentru conzervarea sa individuală. Tot aceea îmboldire face mai departe și pe maioreanul, ca să lucreze, să alerge, să ostănească, adunând trebuincioasele vieții și asigurând astfel traiul său și eventual al familiei sale. Și peste tot, aceea îmboldire face pe toți să se hrănească și îmbrace, să lucreze și să odihnească, să învețe, să se roage etc. Cu un cuvânt întreagă viața omului se desfășură din acel punct și se învârtă numai în jurul aceluia. Îmboldirea provenită de acolo deci, este pentru viață am putea zice ceea ce e pentru un ceasornic greutatea ce se acață la el, spre a-i pune în mișcare întreg mecanismul; sa. este aceea, ce e bunăoară pentru univers gravitațiunea universală.

În urma îmboldirii provenite dela instinctul conzervării individuale, întreagă mișcarea omului este îndreptată într'acolo, ca să atragă pe partea sa tot ce iar fi pentru asigurarea și înleznierea traiului, și să distrugă tot ce ar împedeca — sub orice formă — libera sa dezvoltare. De aci se explică cum de copilul are dela început pornirea de a fură d. e., sau de a lovi în cap pe ceta care îl năcăjește, sau despre care presupune el că îi va face cândva vre-un rău — fără să fi și văzut el măcar cândva astfel de fapte urâte. Tot de aci se explică apoi și faptele rele ale celorlalți, ca furături, jafuri, bătăi, omoruri etc. Pornirea omului de a atrage pe partea sa tot ce e pentru înleznierea traiului, naște lăcomia, care la rândul său purcede fructele sale; iar pornirea de a distruge tot

ce i-se pare a-i fi pedecă, naște ura și invidia, care duce la furie și tiranie, dimpreună cu toate fructele acelor. Deci lăcomia pe deoparte, ura și invidia pe de altă parte; sunt patimile, cari de altcum vedem că în mod atât de natural izvorăsc din impulsivitatea venită dela instinctul conzervării individuale, și cari cuprind sufletul ori și cui, și dacă nu ar fi o putere, ca să le înfrâneze și stăpânească, ele ar erupe la tot pasul și în tot momentul, producând faptele celea mai grozave. Așa vedem, că păcatul cel dintăiu de care ne spune istoria că l-a comis Adam în raiu, a fost un product al lăcomiei; iar crima cea dintăi, de care ne spune aceeaș istorie că a comis-o Cain asupra frate-său Avel, a fost un rezultat al urei și invidiei neînfrămate. Și apoi câte fapte de acestea nu s'au petrecut de atunci și până azi, tot numai în urma lăcomiei, a urei și invidiei — fapte, cari sunt de ajuns numai a se aminti, pentru-ca să umplă de groază și spăimă sufletul ori și cui.

Iată dar, că urmarea firească a pornirei născute în urma instinctului conzervării individuale, este viciul. Și totuș, aceea pornire am văzut că e cel mai de căpetenie lucru pentru viață: este pulzul, care bate în toate mișcările omului, este curentul electric, care le pătrunde pe toate acelea și le încheagă, făcându-le să aibă aspectul vieții. Pentru aceea, dacă aceea pornire duce în mod atât de firesc pe om la patimă, făcându-l astfel mai crud și tiran decât cea mai bestială fiară, care în pornirea de a satisface instinctului său de foame d. e., apoi își cruță cel puțin pe fiii și frații săi, până când omul nici atât măcar nu ar face — zic vom vedeă că tot aceea pornire, modulată de o putere lăuntrică a omului, face din om un adevărat inger, un apărător și propagator al întunecului și minciunii

Omul adevă, incurând a început să priceapă cu mintea sa, că foarte adesea, tocmai căutând să-și adune trebuincioasele vieții, în loc să-și asigure prin aceasta viața, mai mult și o periclitează. Așa bunăoară când în urma lăcomiei a căutat să ia pe nedrept ce nu e al său, dela un timp a început să se desmeticească că aceasta nu e spre binele său, ci din contră tocmai spre răul său, intrucât prin aceasta își atrage asuprași ura celui nedreptătit, care ură îl duce pe acela la răzbunare, și astfel viața, în loc să fie asigurată, e tocmai prin aceasta periclitată. Așa a început să se nască în om simțul de dreptate, care simț s'a dezvoltat pe măsura ce omul a observat tot mai bine, că cele mai multe rele se evită tocmai ținându-se dreptatea; până ce în cele din urmă, condus fiind omul tot mai mult de acest simț nobil, s'a făcut un adevărat apostol, luptând pentru dreptate, lumină și adevăr, și nu odată suferind chiar moarte de martir pentru acestea. Iar deodată cu acestea, a început să apună tot mai mult lăcomia din sufletul omului.

A început apoi să se convingă omul și despre aceea, că pe semenul său nu trebuie depărtat dela sine, cu atât mai puțin distrus, ca și pe unul care,

trăind cu aceleași mijloace de traiu, ar fi numai spre știrbirea intereselor sale, ci din contră, pe acela trebuie cu atât mai vârtos apropiat de sine și sprijinit, ca și pe unul, dela care totdeauna poate avea ajutor în diferitele peripeții ale vieții. Așa a început să se nască în sufletul omului sentimentul altruistic cu diferitele sale forme, ca iubire, compătimire etc., iar odată cu acesta a început să apună ura, invidia, jaluzia etc. În fine a început omul să se convingă, că chiar și atunci când îl nedreptățește cineva, nu e bine să-și răzbune împotriva aceluia, căci astfel raporturile, în loc să se îndulcească, mai tare se 'naspresc, prin ce existența devine iarăș periclitată. Din această convingere s'a ajuns a se stabili principiul: „Dacă aruncă cineva după tine cu pietri, aruncă și tu după el cu pâne“. Totuș, pânea cea mai bună este învățătura, predată sub orice formă de răsplată sau pedeapsă, dar cu scop de a se corectă respectivul. Așa, în locul răzbunării s'a născut simțul de a iertă și de a povățui pe cel ce greșește pe calea adevărului.

(Va urma).

Dela Jafa la Ierusalim.

Călătorie de Dr. Badea Cireșeanu.

— Urmare —

Dar și Babilonul cucerindu-se de către Perși în anul 538, Evreii căzură în stăpânirea acestor noi învingători, mult mai omenoși și mai blânzi față de poporul din Iudea. Cîr regele Perșilor (an. 560—530 a. Chr.) ascultă rugăciunea Evreilor, le dădu voe să s'napoeze în țara lor, îi încarcă cu aur și argint, le dădu înapoi vasele templului răpite de Babiloneni și îi ajută să-și zidească un nou templu în Ierusalim. Cu toate acestea numai vr'o 50 000 de Evrei veniră în Palestina. Templul cel nou s'a săvârșit de Zurubabel abia pe timpul lui Darie I în anul 515 înainte de Hristos. Mai târziu a luse învățatul Ezra coloniști noi în țară, iar Neemia fiind guvernator în Iuda, să îngrijă ca să întărească zidurile surpate ale Ierusalimului.

Dela timpul principilor Macabei încoace (sec. II a. Chr.), se înfrumuseță Ierusalimul după gustul grecesc și roman, perzându'și câte puțin coloritul clasicismului de odinioară; iar Irod Idumeul zis și „cel Mare“ (an. 37 a. Chr.) rezidă cu multe podoabe și templul lui Zerubabel. Acest rege ridică în partea nord-vestică a Ierusalimului mărețul turn „Ipic“, apoi marele său palat. În apropiere își avu mai târziu și Pilat locuința și pretoriul său, unde rostă sentința Domnului nostru Iisus Hristos. (Mat. 27, 26).

Cînd eram în Ierusalim, am văzut pe stradele orașului din spre mează-noapte, inscripții latine cu litere mari pe ziduri, arătându-se locurile unde s'au întîmplat toate faptele din timpul judecăței Mântuitorului, întocmai așa cum le cetim în sfintele evanghelii.

Regele Irod Agripa I (an. 37—44 d. Chr.) mai făcu și el îmbunătățiri în Ierusalim și întări zidurile cu turnuri după chipul fortificațiilor vechi.

Pentru intrarea și eșirea din oraș în timpurile vechi, înainte de era creștină, erau aceste porți săpate în zidurile cetăței; poarta olarilor, a gunoiului, a văei, a unghiului, a Ghenei, a judecăței, a mijlocului, a peștilor, a turnurilor, a lui Irod și a oilor. Bine înțeles că

aceste porți înmulțeau ori se mai împuținau după trebuințele și nevoile locului.

5). *Dărămarea cetăței.* În anul 70 după Hristos încercând Evreii să scuture jugul roman, cu toată rezistența celor din cetate, se luă Ierusalimul cu armele de către Tit, care îl distruse până în temelie, împlinindu-se cu aceasta cuvintele Domnului, din Mateiu cap. 24 v. 2: „vedeți toate acestea (Ierusalimul), amin zic vouă, nu se va lăsa piatră pe piatră, care să nu se strice“. Cronicarii ne spun că cruzimele poruncite de Tit, cu luarea Ierusalimului, au fost îngrozitoare. El a comandat soldaților romai ca pe Evreii fruntași să-i spânzure pe cruce, iar sub cruci să aprindă foc ca să-i mistuească.

După dărămarea Ierusalimului, Tit adunând pe toți ostașii săi, i-a dăruit cu bogății mari răpite din cetate și a luit drumul spre Roma. Trecând prin orașele Palestinei, s'au făcut mari sărbători în onoarea cuceritorului, și s'au aruncat în gura fearelor sălbatice, după obiceiul de atunci, mulțime mare de Evrei selavi. S'au adunat apoi cete de Evrei, și au fost siliți să se lupte între dânșii ca și cum ar fi fost inimici unii altora. Iar cînd a sosit Tit la porțile Romei, i s'a făcut o primire strălucită în chipul acesta: în fruntea cortegiului erau purtați zeii romani încărcăți cu odoare scumpe; după ei se duceau trofeele de valoare luate din Ierusalim; urmau apoi fearele sălbatice îmbrăcate și ele în haine de sărbătoare, ca unele ce aveau să facă plăcere poporului, prin sfășierea Evreilor în circurile și arenele din Roma. Veneau după aceea, Iudeii prizonieri, legați în lanțuri și istoviți de durere slăbiciune și amărăciune; în urma lor își țără pașii săi bătrînul Simon, un fruntaș Iudeu ferecat în legături mai tari de cît ale fraților lui, ca unul ce se luptase cu multă îndrăzneală cu soldații lui Tit. După Simon, poporul roman ducea icoanele cele mari ale bătațiilor și biruințele purtate de strămoșii lui în contra altor neamuri.

Nu lipseau în apropiere de icoane și odoarele cu toate bogățiile templului din Ierusalim de o mese și sfeșnice de aur, vestminte preoțești și archierești, ect. Îndată urmă Tit stînd cu trofee pe un cal alb; eroul era îmbrăcat în haine lucrate cu aur și pură pe capul său o coroană de finic împletită cu aur; după dînsul venea tatăl său împăratul Vespasian și apoi Domițian, în aceeași strălucire ca și Tit. Sosind cortegiul la templul lui Iosif din „forul roman“ au așăzat în lăuntru lui steagurile și trofeele din Ierusalim, și au sacrificat zeului pe bătrînul Simon. Întra amintirea acestei victorii s'au dat multe sărbători în capitala Cezarilor și s'a ridicat un arc de triumf în „forul roman“ în onoarea lui Tit și Vespasian. În vara anului 1897, am văzut și eu în Roma arcul acesta monumental. El este făcut din marmură tare și împodobit cu inscripții și figuri privitoare la acest războiu.

În anul 130 după Hristos împăratul Adrian ridică Ierusalimul din ruine, zidi cetate asupra lui și o numi „Aelia Capitolina“, dar interzise Evreilor de a se mai așăza în orașul lor strămoșesc. Constantin cel Mare († 337), în sfînta lui pietate creștină, înlătură numirea „Aelia Capitolina“ îi și dădu tot pe cea veche, ajutînd în același timp la înfrumusețarea orașului. Sfînta Elena, maica lui, zidi o măreață biserică pe mormîntul D-lui. Mai târziu, în secolul al VI-lea, împăratul Iustinian (527—565) zidi și el o biserică frumoasă pe locul unde fusese templul lui Solomon.

Acum stă pe locul unde era acel templu, măreața moschee numită „El Haram“ zisă și „El Acsa“ zidită de califul arab Omar I-ii (Abu-Hafsa-Ibn-al-Khattab) în

secolul al VII.¹⁾ Istoria omenirii arată pe acest calif, văr al lui Mahomed întemeitorul Islamismului, ca pe un fanatic care a îmbrățișat credința lui Mahomed în anul 615. Omar făcându-se propoveditorul religiei sale, fu cancelarul lui Abu-Bekru I-ii, căruia îi urmă în anul 634 cu titlul de „Emir“ (comandat)²⁾ și de „Calif“. El întinse cu o repeziciune uimitoare limitele imperiului arab, cucerind Siria cu Palestina și Egiptul până la Tripoli, însă fu tăiat de un alt fanatic arab mai, mare de cât el, în anul 644. Să zice că tot Omar distruse mai multe mii de biserici creștine, ridicând în locul lor meschee islamiste Memoria acestui erou se păstrează cu mare cinste de Arabii religioși. Lescheea lui Omar (djami el-Omar) cu moscheea din Meca și cea din Mediana, sunt 3 monumente arabe vestite în lume prin frumusețea și curățenia stilului arhitectonic arab păstrat în zidirea lor. (Va urma)

CRONICA.

Convenire colegială. Acei învățători, cari au absolvat preparandia din Arad n anul școlar 1901, sunt rugați a participa la convenirea colegială, care se va ține în Arad cu ocaziunea adunării generale a inv. din dreapta Murășului în 29 August a. c.

Încredințare. Anunțăm cu plăcere logodna dinstinsului avocat din Hațeg dl *Dr. V. Bontescu*, cu gentila d-șoară *Dora Vuia* din Arad.

Urăm toate fericirile alesei perechi!

Cărți de școală.

Să aduce la cunoștința domnilor profesori și învățători, că manualele de școală, scrise de fiertatul profesor *Dr. Ioan Petran* și aprobate de Venerabilul Conzistor și înaltul Guvern. sunt a să căpătă și mai departe la vâd. *Aurelia Dr. Petran*, Arad strada Lázár-Vilmos 4 Manualele sunt:

1. Gramatica rom. pentru învățământul secundar partea primă Etimologia, prețul 2 coroane;
2. Gramatica rom. pentru învățământul secundar partea a doua sintaxa, prețul 1 cor. 50 lil.;
3. Gramatica elementară pentru cl. III și IV, prețul 30 fileri;
4. Gramatica elementară pentru cl. V și VI, prețul 60 fileri.

Domnii profesori și învățători primesc 20% rabat.

Concurese.

Pentru îndeplinirea parohiei a II-a din **Broșineu** devenită vacantă prin reposarea parohului *Ioan Moldovan*, să escrie concurs cu termen de **30 zile** dela prima publicare în foaia „Biserica și Școala“.

¹⁾ Calif se chemau principii domnitori, succesori ai lui Mahomed; ei țineau în sceptrul lor puterea temporală și puterea religioasă. Se deosebeau 3 mari calificate: 1) cel de orient cu capitala Meca, apoi Dumasc și în fine Bagdat; 2) cel de Cordova (în Ispania, și 3) cel de Egipt. Califatul I-ii a ținut dela anul 632—1258; Califatul al II-lea anul 756—1031 și al III-lea dela anul 903—1171. Mai pe urmă se înființară alte state pe ruinele acestor califate.

²⁾ Emiri sunt toți demnitarii aleși, cari descind din neamul lui Mahomed; ei singuri au dreptul să poarte pe cap turban verde. Azi sunt mulți Emiri prin Siria, Arabia și Algeria, distingându-se între ei prin funcții și ranguri.

Emolumentele sunt: 1) uzufructul unei sesiuni parohiale, constătătoare din 32 jugh. împreună cu dreptul de pășune și pădure; 2) folosirea intravilanului de sub Nr. 183; 3) stoalele îndatinat; 4) birul constător din a) măsură de cucuruz sfărmat dela parohieni cu câte 8 jug.; b) una jumătate măsură de cucuruz, dela cei, cari au mai puțin de 8 jug., ear c) dela jeleri câte $\frac{1}{4}$ de măsură de cucuruz; 5) întregirea venitelor dela stat, conform ecalificațiunei celui ales.

Dările publice, după venitul său le va suportă alegându-l, care va avea să împartă toate venitele din parohie, până la 25 Martie st. v., 1908, cu văduva preoteasă.

Parohia e de **clasa I-a.**

Reflectanții la această parohie sunt poftiți ca re-cursele ajustate conform Regulamentului și adresate comitetului parohial concernent, să le nainteze oficiului ppsc gr. or. român din Borosjenő (com. Arad), având a se prezentă în termenul de sus, în s. biserică din Broșineu, spre a-și arată desteritatea în oratorie și în cele rituale.

Comitetul parohial.

George Feier
președintele com.

Pavel Dîrlea
notarul com.

În conțelegere cu: *Ioan Georgia* protoprezviter.

—□—

1 - 3

În urma incuviințării Ven. Conzistor orădan de sub Nr. 1654/B 1907 prin aceasta se publică concurs pentru îndeplinirea parohiei de **clasa II-a Rieni-Sudrigiu**, din protopopiatul Vașcou cu termen de alegere pe **16/29 Septembrie** a. c.

Emolumentele împreunate cu aceasta parohie sunt: a) dela Rieni: 13 jughere de pământ și veniele ștolari, anume: dela liturgii private 80 fil., dela feștanii 80 fil., dela botez 72 fil., dela cununii 4 cor., extrase de botez 2 cor., înmormântări până la un an 1 cor., dela 1 an până la 7 ani 2 cor., dela 7 ani în sus 4 cor.; b) dela Sudrigiu: pământ de două cubule și 4 cubule de cucuruz sfărmat, stoalele ca la Rieni, afară de ingropăciunea pruncilor, care e 2 cor., fără ose-bire de etate.

Întregire dela stat pentru preoții sub 8 clase 440 cor. 08 fil.; iar pentru cei cu 8 clase 1240 cor. 08 fil. De cvartir se va îngriji cel ales.

Ceice doresc a reflectă la aceasta parohie suni poftiți a-și înaintă rugările lor, instruate conform prescrișelor §-lui 13 din Statutul-Organic și adresate comitetului parohial, subsemnatului în Segyest p. u. Rieni, iar în vre-o Duminecă ori sârbătoare au să se prezenteze la sf. biserică, cu observarea §-lui 20 din regulamentul pentru parohii, spre a-și arată desteritatea în cant, tipic și oratorie.

Comitetul parohial.

În conțelegere cu mine: *Moise Popovici* adm. ppopesc.

—□—

1—3

Pentru îndeplinirea postului învățătoresc dela școala confesion. lă ort. rom. din **Jadani** (pprezv. Timișorii) prin aceasta se escrie concurs cu termen de recurgere de **30 zile** dela prima publicare în organul dieezan.

Emolumentele anuale sunt: 1) 1000 coroane în bani gata dela sf. biserică; 2) 100 coroane dela comuna politică pentru conducerea școalei de repetiție agronomică; 3) Pentru conferințe 20 coroane; 4) Dela înmormântări unde e poftit 1 coroană; 5) Cortel liber

constatator din 2 chilii, 2 culine, 1 cămară. 1 grajd pentru vite, grădină de 800 stăngen și un estravilan tot de 800 □ stăngeni liber de dare.

Dela recurenți se recere: cvalificațiunea prescrisă în lege, abilitatea ce are să documenteze prin atestat că știe conduce corul existent ce e obligat a-l instrua în lunile de iarnă, având să se prezente în vr-o Duminecă sau sârbătoare în sf. biserică, spre a-și arată desteritatea în cant și tipic.

Cvinevenalul se pune în prospect numai după 5 ani de serviciu neîntrerupt la aceasta școală; despre primirea acestei condițiuni va avea se alături la recurs declarațiune specială.

Recursele ajustate regulamentar și adresate comitetului parohial din Jadani, să se subștearnă P. O. Oficiu protopopesc din Timișoara în termenul susindicat.

Dat din ședința com parohial ținută la 31 Iulie (13 August) 1907.

Valeriu Iacob,
președintele com., par.

Nicolae Vulpc,
paroh, notar adhoc.

În conțelegere cu protoprezviterul: *Dr. Traian Putici* inspector de școale.

—□—

1-3

Pentru îndeplinirea definitivă a postului de învățător devenit vacant prin pensionarea învățătorului Gavril Hasas din comuna **Ateaș** protoprezviteratul Tinca (com. Bihor) cu termen de alegere pe **14/27 Sept.** a. c., pe lângă următoarea dotațiune: bani gata 600 cor., pentru încălzitul școlii 24 cor., cvartir liber.

Se pune în prospect că alesului se va cere ajutor de stat pentru întregirea dotațiunii.

Recurenții sunt pofțiți ca recoursele lor ajustate conform regulamentului și adresate comitetului parohial să le subștearnă subscrișului cel mult până în 12/25 Septembrie și să se prezenteze în vre-o Duminecă ori sârbătoare spre a-și arată desteritatea în cele rituale.

Comitetul parohial.

În conțelegere cu mine: *Nicolae Roxin* protoprezviter.

—□—

1-3

Cu provocare la înalta încuviințare conzistorială de sub Nr. 4462 din 27 Iulie v. a. c., se escrie concurs cu termen de **30 zile** dela prima publicare în „Bis. și Școala“, pentru vacantele parohii de **clasa III-a Crivobara, T. Hodoș și Topla.**

Emolumentele împreunate cu postul de paroh din *Crivobara* sunt: a) sesiune parohială de 32 jugăre pământ arător, cu intravilan de 1/2 jugăr, fără casă însă; b) întregire dela stat după cvalificațiunea celui ce se va alege; c) stolele uzuat, anume: dela cununie 2 cor., dela botez 40 fil., dela înmormântare de prunc până la 7 ani 1 cor. 20 fil., ear dela 7 ani în sus 2 cor. și cu intrare în biserică 3 coroane, pentru stare pe drum 40 fileri, pentru un evangelist 2 coroane, pentru predică la mort 2 coroane, pentru slujirea pomenei 20 fil. și totatăta pentru slujirea hainelor de pomană, pentru liturgie de mort 40 fil.; pentru sfințirea unei case noauă și a unei fântâni câte 1 coroană; pentru feștanie la casă 40 fileri; pentru liturgie de vii 40 fil. pentru slujba marelui Vasilie 80 fil. iar pentru slujbi comune 20 fil.; pentru extrase matriculare 2 cor. și pentru informațiune familiară 4 coroane.

Cu cel din *T. Hodoș*: a) sesiune parohială de 30 jugăre și intravilan de 1/2 jugăr cu casă parohială; b) stolele uzuat; c) întregirea dela stat după cvalificațiunea celui ce se va alege și d) birul preoțesc: de fiecare casă o măsură de bucate, parte grâu parte cucuruz.

Cu cel din *Topla*: a) sesiune parohială de 32 jugăre; b) întregire dela stat după cvalificațiunea celui ce să va alege și c) stolele uzuat.

Se observă că, în toate trei parohiile, sarcinile publice după sesiuni le poartă ceice vor fi aleși.

Reflectanții la aceste posturi de parohi, petițiile concursuale, instruate cu documentele prescrise pentru parohiile de clasa a treia, au să le adreseze respectivelor comitete parohiale, pe calea oficiului prepozitional gr. or. rom. din Belinț (Bélinez, Temes-megye), și în lăuntru termenului concursal, să se prezente în vre-o Duminecă ori în vr-o sârbătoare în sf. biserică din parohia la a căreia post de preot reflectează, spre a-și arată desteritatea, în cântare și tipic, eventual în predică și în slojire.

Belinț, în 31 Iulie v. 1907.

Comitetele parohiale.

În conțelegere cu mine: *Gerasim Sârb* protoprezviter.

—□—

2-3

Pentru îndeplinirea definitivă a parohiei a II-a din **Bârsa**, devenită vacantă prin strămutare, se escrie concurs cu termen de **30 zile** dela prima publicare în foaia „Biserica și Școala“.

Venitele sunt: uzufructul unei grădini și a unei sesiuni de pământ; drept de pășunat pentru 32 vite; birul și stolele indatinat din parohia sa, care se începe dela N-rii de casă 249, 225, 174 și 78 până în valea Hodișului; congrua după cvalificațiunea celui ales; venitele obicinuite la sf. biserică se împart între ambii preoți din comună. Casă parohială nu este; dările le va suportă cel ales.

Parohia e de **cl. II-a**, conform staveririi Ven. Consistor de sub Nr. 2398/1907.

Aleşul va fi indatorat a catehiză în ambele școale fără vre-o remunerațiune dela parohie.

Doritorii de a ocupă această parohie, sunt pofțiți ca recoursele ajustate conform Regulamentului pentru parohii și adresate comitetului parohial, să le subștearnă P. On. Oficiu ppsc gr. or. rom. din Butyiu (com. Arad) având a se prezentă, în careva Duminecă ori sârbătoare și în sf. biserică, spre a-și arată desteritatea în cele rituale și în oratorie.

Din ședința comitetului parohial, ținută la 15/28 Iulie 1907.

Ioan Popovici
preot. președinte.

Terentie Pópa
învățător not. com. par.

În conțelegere cu: *Ioan Georgia*, pprezv. insp. școlar.

—□—

2-3

Pentru întregirea definitivă a postului învățătoresc dela școala I gr. or. rom. din comuna **Apateu** protoprezviteratul Ienopolei se escrie concurs cu termen de **30 de zile** dela prima publicare în foaia oficială „Biserica și Școala“.

Dotațiunea împreunată cu acest post este afară de locuință cu 3 chilii, cuină, cămară, grajd și grădină: 1. În bani gata 600 coroane; 2. Dreptul de pășune a 2 vite sau de nu are vite despăgubire 32 coroane; 3. 3 orgii de lemne pentru învățător; 4. Pentru conferințe 20 coroane; 5. Paușal de scripturistică 10 cor.; La înmormântări unde va fi pofțit 1 sau 2 coroane.

Doritorii de a ocupă acest post au să producă: 1. Extras de botez, adeverind, că este român de religiunea gr. or.; 2. Absolutor preparandial; 3. Testimoniu de cvalificațiune învățătorescă; 4. Atestat despre serviciul neîntrerupt prestat ca învățător până acuma;

5 Declarațiune, că pe baza serviciului neîntrerupt de când își formează pretenziune la cvincvenal? Învățătorul ales este obligat a conduce strana și a instrui elevii în cântările liturgice bisericești.

Recurenții au a-și subțerne petițiunile lor Prea On. Oficiu protoprezbiteral în Ienopolea (Borosjenő), iar până în ziua alegerii a se prezentă în sf. biserică spre a-și arăta dexteritatea în cant și tipic.

Din ședința comitetului parohial ținută în 8/21 Iulie 1907.

Comitetul parohial.

În conțelegere cu: *Ioan Georgia* pprezv. insp. școlar.

—□—

2—3

Pentru îndeplinirea stațiunii învățăto-rești vacantă din **Șiștaroveț** (ppopiatul Lipovei); se escrie concurs cu termin de **30 zile** dela prima publicare în foia oficioasă „Biserica și Școala“.

Emolumentele anuale sunt: 1) În bani gata 600 cor; 2) 4 iugăre pământ parte arător parte fânațe; 3) Pentru lemne la învățător 120 cor; 4) Pentru încălzirea salei de învățământ 16 m. lemne; 5) Pentru coferența 20 cor; 6) Pentru scripturistică 10 cor; 7) Despre cvartirul învățătorului se va îngrija comuna bisericească.

Recursele ajustate cu documentele recerute sunt a se înaintă la P., O., oficiu protoprezbiteral al Lipovei. Reflectanții vor avea să se prezinte în vre-o Duminecă ori sârbătoare, în sf. biserică din Șiștaroveț spre a-și arăta dexteritatea în cant și tipic. Reflectanți cu aplicațiune de a conduce corul vocal, vor fi preferiți.

Dat din ședința comitetului parohial în Șiștaroveț la 22 Iulie 4 August. 1907.

Comitetul parohial

Moise Suricescu
preș. com. par.

George Adoc
not. adhoc.

În conțelegere cu mine: *Voicu Hamsea* protoprezviter.

—□—

2—3

Conform ordinațiunii Venerabilului Consistor de dto 28 Iunie v. a. c. Nr 3674/907 se publică concurs pentru îndeplinirea definitivă a stațiunii învățăto-rești din comuna **Gross**, cottul Caraș-Severin, cu termin de recurgere de **30 de zile** dela prima publicare în foia oficioasă „Biserica și Școala“

Emolumentele împreunate cu acest post sunt: 1) Bani gata 394 cor. 2) De fiecare Nr de casa 16 cupe cucuruz sfârâmat. 3) 4 lugh. catastrale pământ fânaț. 4) Scripturistica 6 cor. 5) Conferința 10 cor. 6) Lemne 32 meteri în preț de 32 cor., din care are a se încălzi și sala de învățământ. 7) Cvatir cu grădină.

Doritorii de a ocupa acest post se avisează, ca recursele ajustate cu documentele prescise, adresate comitetului parohial din Gross să le trimită P. O. oficiu pprezbiteral în Lipova, iar în răstimpul cât concursul este deschis, să se prezenteze în sf. biserică din Gross, pentru a-și artă dexteritatea în cântare și tipic.

Gross la 26 Iulie (8 August) 1907.

Comitetul parohial

În conțelegere cu mine: *Voicu Hamsea* protoprezviter.

—□—

2—3

Prin penzionare devenind vacant postul de învățător dela șcala gr. or. rom. din **Cheresig**, — protoprezviteratul Orăzii-mari — pentru îndeplinirea acestui post se escrie concurs cu termin de alegere

pe **8/21 Septemvrie** 1907. Emolumentele sunt: 1. În bani gata 146 cor, din cari va avea a încălzi și sala de învățământ. 2. Pământ arător 13 jug. catas. prețuit în 312 cor. 3. Bucate 18 cubule (12 cubule grâu de pâne, 6 cubule cucuruz) prețuit în 80 cor. 4. Porțiuni de fân 95, prețuite în 40 cor. 5 Cvatir cu 2 chilli, culină, cămară și supraedificatele de lipsă precum și grădină de legume. 6. Stolele cantorale dela funcțiunile obveninde.

Contribuțiunea după pământul învățătoresc o va solvi alesul învățător.

Să notează că dela recurenți se recere ca să fie în stare a înființă și conduce cor vocal. dreptaceea întărirea defin tivă a învățătorului ales va urmă numai după un an, dacă în decursul aceluia va înființă cor vocal.

Recursele ajustate conform §-lui 61 din „Reg.“ adresate comitetului par. din Cheresig. să se trimită până la 5/18 Sept. a. c., subscrisului în Oradea-mare, având recurenții a se prezentă în vre-o Duminecă ori sârbătoare în sf. biserică de acolo, spre a-și arăta dexteritatea în cant și tipic.

Comitetul parohial.

În conțelegere cu: *Toma Pacala*, protopop insp. școl.

—□—

2—3

Pentru îndeplinirea definitivă a postului de inv. cantor din **Madrigești** (protoprezviterul Halmagiului) prin aceasta se escrie concurs cu termin de **30 zile** dela prima publicare în foia „Biserica și Școala“.

Emolumentele sunt: 1. Bani gata din cassa culturală 30 cor. 2. În naturale 4 șinice grâu 4 șinice cucuruz prețuite în 72 cor. 3. Lemne de foc 8 stângeni (5 stângeni pentru învățător 3 pentru încălzitul școalei) prețuite în 80 cor. 4. Spese de conferințe 10 cor. 5. Scripturistica 5 cor. 6. Venite cantorale 10 cor., cari toate la oaltă fac 495 cor. 7. Întregirea dotației și cvincvenalele se vor cere dela stat conform art. de lege XXVII din 1907.

Se observă ca alegândul învățător până la edificarea școalei va avea singur să se îngrijească de locuință căci sala de învățământ e în casa pe chiriă cam deodată.

Alesul va avea să țină regulat și școala de repetiție și să conducă strana în biserică.

Doritorii de a ocupa acest post sunt poștiți să-și înainteze recursele lor ajustate conform regulamentului și adresate comitetului paroh. în terminul de sus P. O. Oficiu pprezv. în Nagyhalmagy. Iar sub durata concursului vor avea să se prezinte vre-odată în sf. biserică din Madrigești spre a-și arăta dexteritatea în cântare și tipic făcându-se astfel cunoscut poporului.

Madrijești 4 Aug. n. 1907.

George Leuca
preot, preș. com. par.

Isaia Popet
not. com. par.

În conțelegere cu: *Cornel Lazar* pprezv. insp. școlar.

—□—

2—3

În senzul ordinului Conzistorial din Oradea-mare de dt. 28 Iunie a. c. Nr. 1430/B 1907 pe baza §. 18 alinia ultimă din regulamentul pentru parohii pentru deplinirea postului de paroh din **F. Bator** pprezviteratul Tincei cttul Bihor se escrie concurs din oficiu cu termin de alegere pe ziua ce cade sârbătoarea: „*Tăierea capului Sft. Ioan bot.*“ pe lângă următoarea dotațiune: 1) Cvatir liber cu un intravilen de 975 □. 2) Una cromptiște estravilană; 3) Pământ arător 15 jugăre 1386/1600. 4) 16 $\frac{1}{3}$ competență de imaș și cea din pădure ce compete după aceasta. 5) 30 litre de cucuruz sfârâmat dela fiecare casă. 6) Stolele îndatinete.

Toate aceste la o altă la întregirea dotațiunei preoțești s'au estimat la suma de 784 coroane 78 fil.

Parohia e decretată de clasa primă deci dela recurenți se recere cvalificațiune **clasa primă**.

Alesul va avea să concurgă la penziunea emeritului paroh Vasile Suciu, câtva trăi acesta, din venitele parohiale mai sus expuse, anualminte cu suma de 465 coroane 65 fil., și va fi îndatorat să susțină catehizațiunea la toate școlile din comună fără ca să poată pretinde dela parohie altă remunerațiune.

Reflectanții la acest post, recursele lor ajustate conform regulamentului au să le prezenteze adresate comitetului parohial subscrisului protoprezviter și să se prezeteze în vre-o Duminică ori sârbătoare în biserica din F. Bator spre a-și arată desteritatea în celea rituale. Méhkerék 25 Iulie (7-Aug) 1907.

Nicolae Roxin protoprezv. tractual.

□ — 3—3

Pentru îndeplinirea definitivă a postului de inv-cantor dela școala gr. or. rom. din **Coașd** protoprezviteratul Tinca devenită în vacanță în urma abdicării învățătorului George Matea se escrie concurs. cu termin de alegere **29 August (11 Sept.)** 1907 pe lângă următoarele Emolumente și anume: 1) Bani gata 600 cor. 2) 6 jugere de pământ în folosință compute cu 200 cor. 3) 1/4 jugăr grădină de legume. 4) 24 cor., pentru 1 stângin de lemne pentru învățător ear pentru încălzirea salei de învățământ se va îngriji comuna bisericească 5) Cvtir foarte acomodat și supraedificate de lipsă. 6) Venitele cantorale dela mort mare 80 fil., mic 40 fil., festanie, maslu și cununie câte 80 fil. 7) Cvinevenalul îl va căpăta după 5 ani de serviciu.

Doritorii de a ocupa acest post sunt poftiți ași înaintă rugările cu toate documentele conform legii și regulamentului pe calea M. On. Oficiu protopopesc în Micherechiu și tot odată până sub durata concursului a se prezentă în sf. biserică din Coașd spre a-și arată desteritatea în cant și tipic.

Dat din ședința comitetului parohial ținut în Coașd la 15/28 Iulie 1907.

Aurel Roxin,
preș. com. parohial.

George Matea,
notar.

În conțelegere cu mine: *Nicolae Roxin* protoprezviter.

□ — 3—3

Prin pensionare devenind vacant postul de învățător dela clasele III, IV, V și VI de băieți din comuna **Egriș** (Egres) comitatul Torontál prin aceasta se escrie concurs cu termin de **30 zile** dela prima publicațiune.

Emolumentele sunt: Salar fundamental în bani 600 coroane; 36 chible grâu; Cortel în natură cu intravilan de 400 stângini □ cu curte cu tot; doua chilli, cuină, cămară, grajd, șopru și cocină; văruirea cortelului din lăuntru are a o face alesul cu spesele sale; Pentru conferențele învățătořești când va participă anualminte 10 coroane; la înmormântări 1 cor., la săraci gratis; Alegândul va avea să îplinească și să conducă cântările bisericesti în strana de dreapta și a se îngriji de școlari pentru ai instrua în răspunsurile de cântări rituale — se recere dela alegându-l ca să instrueze și se conducă cor vocal; se pretinde pe lângă cvalificațiunea învățătořească să aibe 4 clase medii, iar la caz dacă nu vor recurge de aceștia se admit și recurenții cu mai puține pregătiri. Recursurile instruite cu toate documentele prescise de lege și adresate comitetului parohial au să se aștearnă Prea On. Domn Paul Miulescu protopop și inspector

școlar în Comloșul-mare (Nagy-Komloș, Torontál) iar până la alegere are să se prezinte în sfânta biserică pentru a-și arată desteritatea în cântare și tipic. Alegândul va avea să intruieze și școala de repetiție cu băieții deobligăți.

Din ședința comitetului parohial ținută la 20 Iulie. (2 August) 1907.

Gavrilă Ciocca,
președinte.

Panaiot Boerescu,
not. com. paroh.

În conțelegere cu mine: *Paul Miulescu* protoprezviter.

□ — 3—3

Pentru îndeplinirea definitivă a postului învățătoresc din **Gurani-Cociuba** — tractul Vașcoului prin aceasta să publică concurs cu termin de **30 zile** dela prima publicație în foaia oficioasă.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt: în bani 200 cor., 8 cubule bucate à 12 cor., 200 porțiuni fan à 60 fil., 200 fuioare à 20 fil., 32 metri lemne, din cari se va încălzi și sala de învățământ à 4 cor. Venite accidentali 14 cor.

Ceice doresc a reflectă la acest post sunt poftiți a-și trimitte rugările lor instruate conform regulamentului și adresate comitetului parohial subsemnatului în Segyest p. Rieny, iar în vre-o Duminică ori sârbătoare să pot prezentă la sf. biserică spre a să face cunoscuți poporului.

Comitetul parohial.

În conțelegere cu: *Moise Popoviciu*, administr. ppopesc.

□ — 3—3

În urma hotărării Vener. Cons. de dtul 19 Iulie 1907 Nr. 1733 Șc. se escrie concurs pentru stațiunea învățătorescă din **Parhida**, protopopiatul Orăzii-mari cu termin de alegere pe **26 Aug. (8 Sept.)** 1907. Emolumentele sunt: 1) în bani gata 600 cor. plătiți în rate treilunare, 2) dela fiecare elev jumătate măsură de bucate, de tot 10 cubule à 10 cor. 100 cor. 3) Venitul cantoral (după calcul mediu alor 5 ani) 100 cor., 4) Pentru școala de adulți dela comuna politică 30 cor., în caz de sistarea ajutorului dela comuna politică, comuna bisericească nu să deobligă a plăti aceasta sumă, 5) cortel cu grădină de legumi. Alesul se va întări numai după un an de probă.

Recursele ajustate conform § lui 61 din Regulament adresate comitetului parohial din Parhida, să se trimită până la 24 Aug. (6 Sept) a. c. subscrisului în Oradea-mare, având recurenții a se prezentă în vre-o Duminică ori sârbătoare în sf. biserică de acolo spre a-și arată desteritatea în cant și tipic.

Cvinevenalul să pune în prospect numai după serviciu de 5 ani neîntrerupt la aceasta școală; despre primirea acestei condițiuni va avea să alătore la recurs o declarațiune.

Comitetul parohial.

În conțelegere cu: *Toma Păcala* protopop insp. școlar

□ — 3—3

Pentru îndeplinirea următoarelor stațiuni învățătořești în tractul Beiuș se escrie concurs, cu termin de **30 zile** dela prima publicație, și anume:

1. *Dușești* cu salar de 400 cor. stole cantorale, grădină și lemne de foc.
2. *Coșdeni* 300 cor. grădină de legumi lemne și stolele cantorale.
3. *Remete*, 200 cor. grădină și lemne.
4. *Albești-Hidiș*, 300 cor. stole și grădină.
5. *Pomezzeu-Spinuș*, 300 cor., grădină, lemne și stole cantorale.

6. *Căbești*, 600 cor., grădină, stole și lemne de foc.

7. *Pocioveliste*, 400 cor. computat și folosirea unui pământ de 10 jugere stole, lemne și grădină.

Se observă că la toate comunele se vor pune la cale rugări pentru întregirea salariului dela stat conform legilor în vigoare.

Recursurile sunt a se trimite în termenul prescris ajustate cu documentele recerute.

Beiuș, 23 Iulie 1907.

Comitetele parohiale.

În conțelegere cu: *Vasiliu Papp*, protopop.

—□—

3—3

Licitațiune minuendă.

În conformitate cu concludul Ven. Consistoriu diecezan gr. or. român din Arad de dto. Arad 17/30 Iulie 1907 Nr 3749. să publică licitațiune minuendă pentru renovarea S. Biserici gr. or. române din comuna **Petriș** protoprezviteratul M. Radna cu prețul de exlamare 2281 cor. 28 fil pe ziua de **12/25 Aug.** 1907 la 3 ore d. m. în localitatea școalei din loc.

Licitanții au să depună ca vadiu 10% din prețul de strigare sau în numerari, sau papir de valoare. Preliminarul de spese și condițiunile de licitare să pot vedea la oficiul parohial din loc. Comuna bisericască își rezervă dreptul de a da lucrarea spre executare aceluia-și dintre licitații, în care va avea, mai multă încredere. Licitanții nu-și pot forma drept de a pretinde călătorie și diurne pentru participare la licitație.

Contractul incheiat pentru întreprinzători va fi valabil după subscriere, iar pentru comuna bisericască numai după aprobarea Ven. Consistoriu diecezan.

Din ședința comitetului parohial gr. or. român din Petriș ținut la 3/16 Iunie 1907.

Iosif Cimponeriu
preș. comitet.

Ioan Popovici
notariu. comit.

—□—

2—3

Pe baza incuviințării V. Consistor Nr. 4028/907, prin aceasta se escrie licitațiune minuendă pentru edificarea școalei a doua confes., rom., din **Zarand**, (com. Arad), ca termin pe ziua de **6/19 August** a. f. c., în sărbătoarea Schimbarea la față a Domnului la orele 2 p. m. în sf. biserică. Prețul de esclamar 13611 cor. 98 fil. Doritorii de a licita au să depună în bani sau hârtie de valoare un vadiu de 10% dela prețul de exlamare.

Întreprinzători nu au drept de a pretinde diurne, viatic și spese de călătorie.

Comuna bisericască își rezervă dreptul de a angaja pe acel reflectant, n eare va avea mai multă încredere

Planul, precum și preliminarul de spese, se pot vedea la oficiul parohial din loc.

Contractul incheiat pentru întreprinzători va fi valabil îndată după subscriere, pentru comuna bisericască însă numai după aprobarea Ven. Consistor. Zarand, 22 Iulie 1907

Comitetul parohial.

—□—

3—3

Fondată la anul 1887.

Fondată la anul 1887.

„VICTORIA“

INSTITUT DE CREDIT ȘI ECONOMII SOCIETATE PE ACȚII

Centrala în Arad, calea Arhiducelui Iosif Numărul 2.

(vis-à-vis de primărie) casa proprie.

Filiala în Chișineu, (Kisjenő) casa proprie.

Capital societar . **1.200,000 C.**

Fond de rezervă . **900,000 C.**

Depuneri spre fruct. **6.000,000 C.**

Circulațiunea anuală **150.000,000 C.**

Primește depuneri spre fructificare, de-
spre cari eliberează libele.

Pentru sumele depuse fără termen de
abzicere și rămân la bancă pe timp mai
scurt de 3 luni de zile, plătește deponenți-
lor **4%** interese, — iar depunerile elocate pe
timp mai lung de 3 luni de zile, după mărirea
sumei depuse: plătește deponenților **4¹/₂%** și
5% interese fără nici o detra-
gere.

După toate depunerile contribuția (darea)
de interese o plătește institutul separat.

Depuneri până la zece mii de coroane, după
starea casei, să plătesc și fără de abzicere.

Escontează cambii și acordează credite
cambiale cu acoperire hipotecară.

Dă avansuri pe efecte publice (Lombard).

Acordează împrumuturi hipotecare pe case de
închiriat și pe proprietăți de pământ.